

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टँडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

कार्यकारी सारांश

स्टँडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटच्या स्थापनेसाठी

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर),
महाराष्ट्र
येथे

एकूण क्षेत्रफळ: ३३.८६ हेक्टर

उत्पादन क्षमता: सिमेंट - ६.० दशलक्ष TPA (लाइन - I/टप्पा-I - ३.० दशलक्ष TPA आणि
लाइन - II/टप्पा-II - ३.० दशलक्ष TPA)

अनुसूची - ३(b) श्रेणी 'b'

प्रकल्पाची एकूण किंमत: ९८० कोटी रुपये

संदर्भ: ओळख क्रमांक TO२४B११०३MH५४४४९९४N, फाइल क्रमांक
SIA/MH/IND१/५०३१६५/२०२४ दिनांक १९.१२.२०२४ रोजी जारी केलेला TOR

प्रकल्प प्रणेते

मे. डालमिया (भारत) ग्रीन व्हिजन लिमिटेड

संपर्क पत्ता- हंसालय इमारत,

११ वा आणि १२ वा मजला, १५, बाराखंबा रोड, नवी दिल्ली-११०००१

पर्यावरण सल्लागार

मे. परफॅक्ट एन्व्हायरो सोल्यूशन्स प्रा. लि.

(NABET मान्यताप्राप्त सल्लागार संघटना/ (NABET/EIA/२२२५/RA ०२८४

२६.११.२०२५ पर्यंत वैध (Rev ०१))

एनएन मॉल, सेक्टर-३, रोहिणी, नवी दिल्ली-११००८५

कार्यकारी सारांश

१.१. परिचय

महाराष्ट्रातील अहिल्यानगर (अहमदनगर) येथील निमगाव खालू, तहसील श्रीगोंदा येथे ६.० दशलक्ष TPA (लाइन - १/फेज-१ - ३.० दशलक्ष TPA आणि लाइन - २/फेज-२ - ३.० दशलक्ष TPA) आणि २००० केव्हीए (लाइन - १/फेज-१ - २ x ५०० केव्हीए आणि लाइन - २/फेज-२ - २ x ५०० केव्हीए) च्या सिमेंट उत्पादन क्षमतेचे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिट स्थापन करण्याचा डालमिया (भारत) ग्रीन व्हिजन लिमिटेड प्रस्ताव ठेवत आहे. हा प्रकल्प EIA अधिसूचना २००६ च्या वेळापत्रकानुसार आणि त्यानंतरच्या सुधारणांनुसार, एस. क्रमांक ३ (साहित्य उत्पादन), प्रकल्प क्रियाकलाप '३ (ब)' सिमेंट प्लांट, श्रेणी 'ब' प्रकल्प अंतर्गत येतो.

प्रस्तावित प्रकल्पासाठी संदर्भ अटी (ToR) MOEF&CC, नवी दिल्ली यांनी ToR identification (TOR ओळख) क्रमांक TO२४B११०३MH५४४४९९४N, फाइल क्रमांक SIA/MH/IND१/५०३१६५/२०२४ दिनांक १९.१२.२०२४ द्वारे मंजूर केल्या आहेत.

१.१.१. प्रकल्पाबद्दल

डालमिया (भारत) ग्रीन व्हिजन लिमिटेड ६.० दशलक्ष TPA (लाइन - I/फेज-I - ३.० दशलक्ष TPA आणि लाइन -II/फेज-II - ३.० दशलक्ष TPA) च्या सिमेंट उत्पादन क्षमतेमध्ये विशेष सिमेंटसह बाजारातील मागणीनुसार ओपीसी, पीपीसी, पीएससी, पीसीसी इत्यादी विविध उत्पादनांच्या मिश्रणाच्या उत्पादनासाठी एक स्वतंत्र ग्राइंडिंग युनिट स्थापन करण्याचा प्रस्ताव ठेवत आहे.

प्रस्तावित प्रकल्पाची क्षमता खाली दिली आहे.:

तक्ता १: प्रस्तावित प्रकल्पाची क्षमता

तपशील	प्रस्तावित उत्पादन
सिमेंट (सर्व प्रकार - OPC/PPC/PSC/PCC स्पेशल सिमेंट इ.)	६ दशलक्ष TPA (लाइन - १/टप्पा-१ - ३.० दशलक्ष TPA आणि लाइन - २/टप्पा-२ - ३.० दशलक्ष TPA)

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

प्रकल्प २ टप्प्यात राबविला जाईल. पहिल्या टप्प्यात लाइन - १ ची स्थापना केली जाईल ज्याच्या अंमलबजावणीसाठी सुमारे १५ महिने लागतील. लाइन - १ ची स्थापना SEIAA, महाराष्ट्र कडून पर्यावरणीय मंजूरी आणि MSPCB कडून स्थापनेसाठी संमती मिळाल्यानंतर सुरु केली जाईल. दुसऱ्या टप्प्यात, लाइन - १ मधून व्यावसायिक उत्पादन सुरु झाल्यानंतर, लाइन - २ ची अंमलबजावणी सुरु होईल आणि लाइन - २ ची अंमलबजावणी करण्यासाठी सुमारे १० महिने लागतील. संपूर्ण प्लांट EC च्या वैधतेच्या कालावधीत कार्यान्वित केला जाईल.

१.१.२. स्थान आणि प्रवेशयोग्यता

हे स्वतंत्र ग्राइंडिंग युनिट महाराष्ट्रातील अहिल्यानगर (अहमदनगर) जिल्ह्यातील श्रीगोंदा तहसील येथील निमगाव खालू येथे स्थापित केले जाईल. प्रस्तावित प्लांटचे बाउंडिंग बॉक्स निर्देशांक अक्षांश: १८° २९' ५२.२२९६६४" उ ते १८° ३०' ४०.४०३" उ आणि रेखांश: ७४° ३४' ४३.०९०५८.५२३" पूर्व ते ७४° ३५' २४.०८०" पूर्व आहेत.

अहवालाच्या पुढील विभागांमध्ये सामान्य स्थान, विशिष्ट स्थान आणि प्रकल्प सीमा आणि प्रकल्प स्थळाचा आराखडा दर्शविणारे नकाशे दिले आहेत.

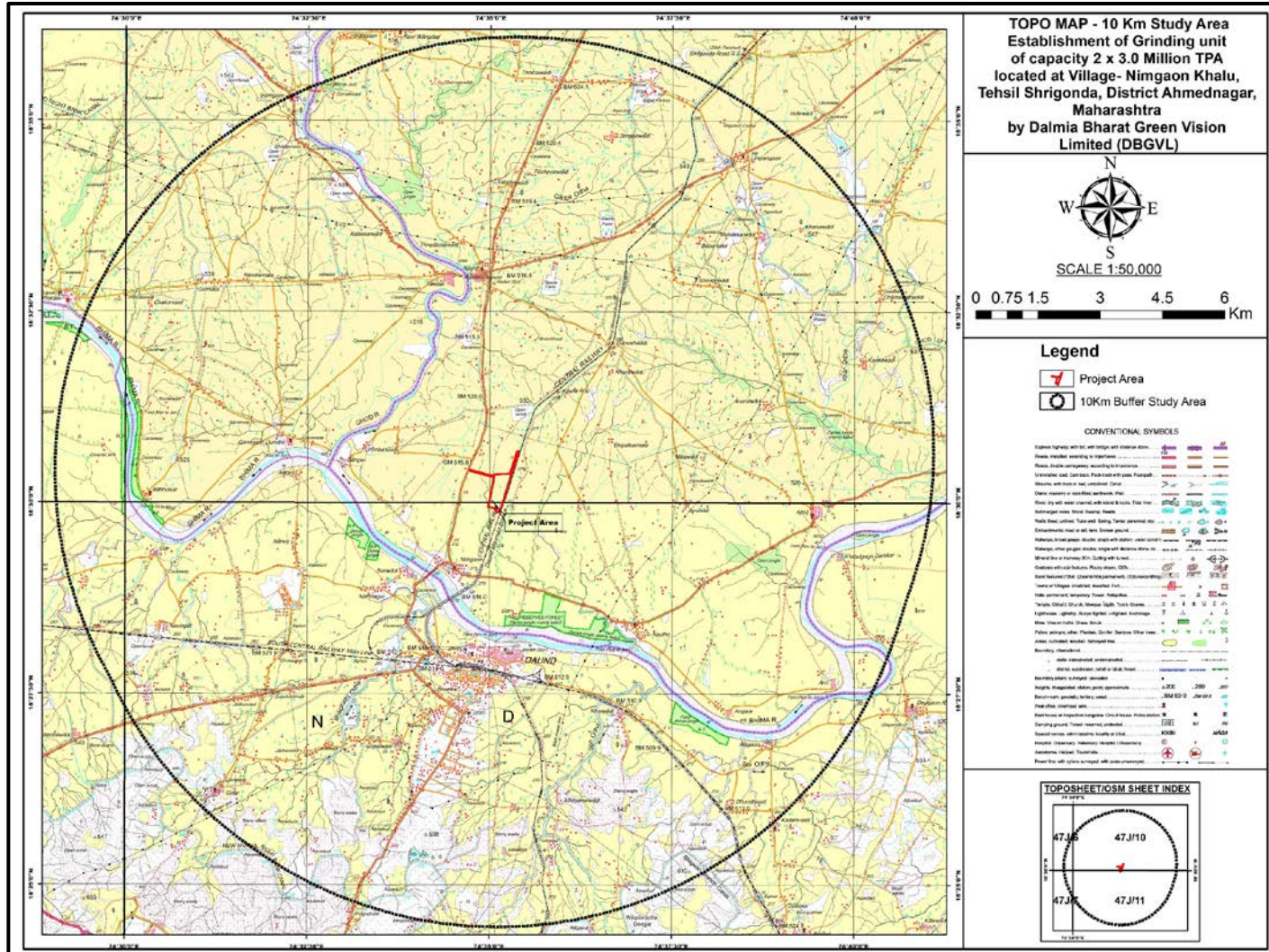
प्लांट साइटला रस्ते आणि रेल्वेशी चांगल्या प्रकारे जोडले गेले आहे.

- **रस्ते कनेक्टिव्हिटी (संपर्क जोडणी):** राष्ट्रीय महामार्ग-१६० बारामती-अहिल्यानगर (अहमदनगर) रस्ता (पृष्ठभागाला राष्ट्रीय महामार्ग-१६० ला जोडणाऱ्या अप्रोच रस्त्यापासून पश्चिमेस ०.०१ किमी), निंबाळकर फार्म रस्ता (उत्तरेस ०.२६ किमी), पुनर्वासन रस्ता (उत्तरेस ०.७३ किमी), काष्टी रेल्वे स्टेशन रस्ता (उत्तरेस ०.०७ किमी), पीएमसी रस्ता (पूर्वेस २.२१ किमी), काष्टी-अजनूज रस्ता (AHM एमडी ७) (उत्तरेस ३.१८ किमी), SH-६७ (दक्षिणेस ३.५६ किमी), अहिल्यानगर (अहमदनगर)-दोंड रस्ता (दक्षिणेस ३.४७ किमी), SH-६७ (दक्षिण पश्चिमेला ४.५९ किमी) आणि NH - ५४८ D (उत्तरेला ~ ९.०३ किमी).
- **रेल्वे कनेक्टिव्हिटी (संपर्क जोडणी):** सर्वात जवळचे रेल्वे स्टेशन काष्टी रेल्वे स्टेशन आहे जे प्लांटपासून अंदाजे १.७५ किमी, उत्तर-पूर्व अंतरावर आहे.
- **विमानतळ:** जवळचे विमानतळ पुणे आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (जगद्गुरु संत तुकाराम महाराज विमानतळ) आहे जे प्लांट साइटपासून पश्चिम पश्चिम दिशेने सुमारे ७१.१६ किमी अंतरावर आहे.
- **जवळचे शहर:** प्लांट साइटपासून जवळचे शहर अहिल्यानगर (अहमदनगर) आहे, जे प्लांट साइटपासून उत्तर-पश्चिम दिशेने सुमारे ६५ किमी अंतरावर आहे.

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

हे ठिकाण टेलिफोन, फॅक्स, वायरलेस सारख्या दळणवळणाच्या सुविधांनी चांगले जोडलेले आहे आणि त्यामुळे, तहसील आणि जिल्हा मुख्यालये ठिकाणाजवळ असल्याने या बाबतीत कोणत्याही अडचणींचा विचार केला जात नाही. SOI टोपोशीटवरील १० किमी अभ्यास क्षेत्र नकाशा खाली दिला आहे:

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

आकृती १. प्लांट साइटपासून १० किमी त्रिज्या अभ्यास क्षेत्राचा SOI स्थलाकृतिक नकाशा

१.२. प्रकल्प वर्णन

तक्ता २: प्रकल्पाचे वर्णन

अनु क्र.	तपशील	प्रस्तावित		
१	सामान्य माहिती			
१a.	EIA अधिसूचना, २००६ आणि प्रकल्प क्षेत्राच्या वेळापत्रकात अनु क्र.	उपक्रम: '३ (ब)' सिमेंट प्लांट - स्टँडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइडिंग युनिट;		
१b.	EIA अधिसूचना, २००६ नुसार प्रकल्पाची श्रेणी	B		
१c.	विशिष्ट/सर्वसाधारण परिस्थिती लागू	No		
१d.	प्रस्तावित स्थळ/जमीन तपशील (भूखंड क्षेत्र)	३३.८६ हेक्टर (वनस्पती क्षेत्र १२.४७ हेक्टर, अप्रोच रोड ३.६६ हेक्टर, रेल्वे साईडिंग १३.६२ हेक्टर)		
१e.	ग्रीन बेल्ट तपशील	४.११ हेक्टर (वनस्पती क्षेत्राच्या ३३%)		
१f.	प्रकल्प खर्च	९८० कोटी रुपये (लाइन १ - ५५० कोटी रुपये + लाइन २ - ४३० कोटी रुपये)		
१g.	मन्यबळ			
	कार्ये टप्पा (संख्या)	लाइन - I/टप्पा-I	लाइन - II/टप्पा-II	एकूण
	नियमित	१५०	५०	२००
	करारानुसार	२१६	८४	३००
	एकूण	३६६	१३४	५००
	स्थानिकांना त्यांच्या पात्रतेनुसार नोकरीत प्राधान्य दिले जाईल.			
१h.	प्रकल्प अ) FCA, १९८०, ब) WPA, १९७२ च्या कक्षेत येत असल्यास तपशील क) CRZ, २०११	काही नाही		
१i.	CPA/SPA/ESA/ESZ, जर असेल तर	काही नाही		
१j.	वर्षातील कामकाजाच्या दिवसांची संख्या	३४५		
२	वीज आवश्यकता आणि स्रोत			
२a.	एकूण वीज - मेगावॉट	१२ स्रोत - महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाचे (एमएसईबी) दोंड उपकेंद्र (१३२ केव्ही)		
२b.	आपत्कालीन आणि स्टार्ट-अपसाठी डी.जी. सेट्स	टप्पा I- २x५०० kVA आणि फेज II - २x ५०० kVA		
२c.	इंधन - डीजी सेट (सरासरी	०.३ HSD		

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅंडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

अनु क्र.	तपशील	प्रस्तावित
	केएलडी)	
३	वायू उत्सर्जन व्यवस्थापन	
३a.	प्रक्रिया स्टॅक उत्सर्जनासाठी APCS	पल्स जेट बॅग फिल्टर्स, उपद्रव धूळ गोळा करणारे यंत्र, बॅग हाऊस, उभ्या एक्झॉस्ट (निष्कास) इ.
३b.	फरार उत्सर्जनाचे व्यवस्थापन	विविध ट्रान्सफर पॉईंट्सवर (बदल जागेवर) बॅग-फिल्टर, पाणी शिंपडणे, झाकलेले कन्व्हेयर बेल्ट, झाकलेले स्टोरेज क्षेत्र, काँक्रीट केलेला रस्ता, ग्रीनबेल्ट/वृक्षारोपण इत्यादी विविध उपाययोजना.
४	पाण्याची आवश्यकता आणि सांडपाणी निर्मिती	
४a.	एकूण पाण्याची आवश्यकता	४८० KLD (रेषा - I/फेज-I: ३०० KLD + रेषा - II/फेज-II: १८० KLD)
४b.	गोड्या पाण्याचे स्रोत	पृष्ठभागावरील पाणी/भूजल आणि पावसाचे पाणी साठवण
४c.	सांडपाणी निर्मिती	१८ KLD
४d.	एसटीपी क्षमता	२ x १० KLD
४e.	प्रक्रिया केलेले पाणी	१७ KLD
५	कचरा निर्मिती	
५a.	धोकादायक कचरा, ई-कचरा आणि बॅटरी कचरा	<ul style="list-style-type: none"> वापरलेले तेल/ग्रीस-३० KLP, CPCB अधिकृत पुनर्वापरकर्त्यांना विकले जाते दूषित कापसाचे कापड आणि इतर स्वच्छता साहित्य- ०.५ TPA, CPCB अधिकृत पुनर्वापरकर्त्यांना विकले जाते धोकादायक रसायने/कचऱ्याने दूषित झालेले रिकामे बॅरल/कंटेनर/लाइनर - १० TPA, CPCB अधिकृत पुनर्वापरकर्त्यांना विकले जाते तेल असलेले कचरा किंवा अवशेष- १० TPA, CPCB अधिकृत पुनर्वापरकर्त्यांना विकले जाते बॅटरी कचरा ~ १५ TPA, उत्पादकांना/विक्रेत्यांकडे बायबॅक आधारावर परत केला जातो किंवा प्रचलित नियमांनुसार नोंदणीकृत विक्रेत्यांना विकला जातो जैव वैद्यकीय कचरा ~ ०.१ TPA, अधिकृत विक्रेत्याकडून गोळा केला जातो. ई-कचरा ~ ०.१ TPA, अधिकृत विक्रेत्याकडे विक्री/विल्हेवाट लावली जाते.
५c.	घन कचरा	<ul style="list-style-type: none"> जैविक विघटनशील (सॅद्रिय कचरा)- ८४ किलो/दिवस, कंपोस्ट करून लागवडीसाठी खत म्हणून वापरला जातो. जैविक विघटनशील (प्लास्टिक, कागद, लाकूड, काच इ.)- ५६ किलो/दिवस, निर्माण होणारा कचरा अधिकृत विक्रेत्याकडे सुपूर्द केला जातो किंवा आवश्यक परवानगी घेतल्यानंतर भट्टीत जाळला जातो.
५d.	अ-घातक कचरा	<ul style="list-style-type: none"> एसटीपी गाळ - ४.१४ टीपीए, लागवडीसाठी खत म्हणून वापरला जातो. हरितपट्टा विकास/लागवडीसाठी त्याची योग्यता तपासण्यासाठी नियमित देखरेख केली जाईल. एपीसीएस/बॅग फिल्टरमधील धूळ - १२०००० टीपीए आणि १००% धूळ गोळा केली जाईल आणि युनिटमध्ये पुनर्वापर केली जाईल. प्लास्टिक पिशवी आणि इतर पॅकिंग साहित्य -

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

अनु क्र.	तपशील	प्रस्तावित
		<p>३००० टीपीए आणि अधिकृत विक्रेत्याला विक्री केली जाईल.</p> <ul style="list-style-type: none"> • पिशव्या आणि कंटेनर - २००० टन प्रति लिटर आणि अधिकृत पुनर्वापरकर्त्यांना विक्री • बांधकाम आणि फॅब्रिकेशन कचरा - ५००० टन प्रति लिटर, भंगार विक्रेत्यांना विकला जातो किंवा जमीन सपाटीकरण/रस्ते बांधकामासाठी वापरला जातो.

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅंडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

संसाधन आवश्यकता

- **जमीन:** प्रस्तावित प्रकल्पासाठी आवश्यक असलेले एकूण जमीन क्षेत्र सुमारे ३३.८६ हेक्टर (८३.६६ एकर) आहे. प्रकल्प स्थळाचा सध्याचा भू-वापर खाजगी शेतीचा आहे. प्रस्तावित ग्राइंडिंग युनिटच्या स्थापनेमुळे जमीन वापराचा नमुना कायमचा औद्योगिक जमिनीत बदलला जाईल आणि प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीपूर्वी त्याचे औद्योगिक जमिनीत रूपांतर केले जाईल. प्रकल्प क्षेत्रात कोणतीही वनजमीन समाविष्ट नाही.

- **कच्चा माल:**

तक्ता ३: कच्च्या मालाचे तपशील

अनु क्र.	कच्च्या मालाचे नाव	प्रस्तावित वापर (MTPA)- सुका वापर	स्रोत	अंतर आणि वाहतुकीची पद्धत
१.	क्लंकर	२ x २.८५	डीसीबीएलचे सिमेंट प्लांट जसे की यादवाड, कर्नाटक येथील सिमेंट प्लांट आणि जवळचे इतर सिमेंट प्लांट इ.	३५० किमी, रेल्वेने
२.	फ्लाय अॅश (ड्राय फ्लाय अॅश, पॉन्ड अॅश, कंडिशन केलेले)	२ x १.१	जवळील टीपीएस जसे की एनटीपीएस सोलापूर, भुसावळ टीपीएस इ.	३००-९०० किमी, रेल्वे/रस्त्याने
३.	स्लॅग	२ x १.९५	स्थानिक व्यापाऱ्यांकडून खुली बाजारपेठ	२०० - ९०० किमी रेल्वे/रस्त्याने
४.	जिप्सम (खनिज आणि रासायनिक जिप्सम दोन्ही)	२ x ०.२	स्थानिक व्यापाऱ्यांकडून खुले बाजार	१२०० किमी रेल्वे/रस्त्याने
५.	कोळसा	०.५७०	जयगड बंदरातून आयात केलेला कोळसा/ई-लिलाव/खरेदी इत्यादीद्वारे भारतीय कोळसा	५०० किमी, रस्त्याने

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅंडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

इंधनाची आवश्यकता:

तक्ता ४: इंधनाची माहिती

इंधनाचे नाव	प्रस्तावित आवश्यक प्रमाण (दशलक्ष TPA)	उष्मांक मूल्य (केलोकॅलरी / किलो)	% राख	% सल्फर	स्रोत
आयात केलेला कोळसा/भारतीय कोळसा	०.५७०	४०००-५०००	१५ - ४०	<१	जयगड बंदर/इंडियन कोळसा ई-लिलाव/खरेदीद्वारे
डिझेल	०.३ KLD	--	--	--	बाजारातून थेट खरेदी

ग्राइंडिंग युनिट/ऑपरेशनल (मोहीम) क्रियांचे तंत्रज्ञान वर्णन

प्रस्तावित ग्राइंडिंग युनिट सर्व प्रकारच्या सिमेंटच्या उत्पादनासाठी ड्राय प्रोसेस (कोरडी प्रक्रिया) तंत्रज्ञानावर आधारित असेल.

प्रक्रियेचे वर्णन

- क्लिंकर साठवणूक आणि हाताळणी
- जिप्सम, फ्लाय अॅश आणि स्लॅग स्टोरेज (साठवणूक), हाताळणी आणि क्रशिंग (भरडणे)
- कोळसा क्रशिंग आणि हॉट एअर जनरेटर
- क्लिंकर ग्राइंडिंग - सिमेंट उत्पादन आणि साठवणूक
- सिमेंट पॅकिंग (सीमेंट पिसावी बंदणी) लोडींग (लादणे) आणि डिस्पॅच (पाठविणे)

1. क्लिंकर साठवणूक आणि हाताळणी:

क्लिंकर प्लांट साइटवर ट्रक/वॅगनद्वारे स्वीकारला जाईल आणि ट्रक टिपलर/वॅगनद्वारे अनलोड (उतरविला) केला जाईल आणि कन्व्हेयर बेल्टद्वारे स्टोरेजमध्ये (साठवणूकीमध्ये) नेला जाईल आणि क्लिंकर सायलोमध्ये साठवला जाईल. सायलोमधून, क्लिंकर एक्सट्रॅक्शन (निष्काशन) उपकरणे आणि कन्व्हेयर बेल्टच्या संयोजनाद्वारे मिल हॉपरमध्ये नेला जाईल. क्लिंकर क्लिंकर सायलोमधून सुई गेट्स आणि क्लिंकर डिस्चार्ज सेक्टर (निष्कासन विभाग) गेट्ससह प्रदान केलेल्या ओपनिंगद्वारे (उघाडद्वारामार्फत) काढला जाईल. सायलोमधून क्लिंकर काढण्यासाठी आणि सिमेंट मिल हॉपरमध्ये (भरण्यासाठी) कन्व्हेयर बेल्टचा संच प्रदान केला जाईल.

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

2. जिप्सम, फ्लाय अॅश आणि स्लॅग स्टोरेज (साठवणूक), हाताळणी आणि क्रशिंग (भरडणे):

या प्रकल्पात बाजारातील मागणीनुसार विविध प्रकारचे सिमेंट तयार करण्यासाठी जिप्सम, फ्लाय अॅश, स्लॅग इत्यादी अॅडिटिव्हज आणि करेक्टिव्हजचा वापर करण्याची कल्पना आहे. प्रकल्पासाठी अॅडिटिव्हजसाठी एक सामान्य क्रशिंग सिस्टम विचारात घेण्यात आली आहे. अॅडिटिव्हज प्लांट साइटवर डंप ट्रकद्वारे प्राप्त केले जातील आणि ते BRU मध्ये अनलोड केले (उतरविला) जाईल. BRU मधून, अॅडिटिव्हज अॅडिटिव्ह क्रशरमध्ये आणि नंतर इम्पॅक्ट बेल्ट कन्व्हेयर्सच्या सिस्टमद्वारे स्टॉकपाइलमध्ये दिले जातील. क्रशरमध्ये क्रश (चुरा) करण्याची आवश्यकता नसलेल्या मटेरियलला बायपास करण्यासाठी (टाळण्यासाठी) बायपासची (टाळणीची) तरतूद असेल.

स्लॅग रस्त्याने प्राप्त केला जाईल आणि ट्रक टिपलरद्वारे अनलोड केला (उतरविला) जाईल आणि बेल्ट कन्व्हेयरद्वारे स्टोरेजमध्ये नेला जाईल आणि स्टॅकरद्वारे स्टॉकपाइलमध्ये साठवला जाईल. कन्व्हेयर्सद्वारे मिल हॉपर्समध्ये पुढे नेण्यासाठी री-क्लेमरद्वारे स्लॅग पुन्हा मिळवला जाईल. फ्लाय अॅश बल्कर्सद्वारे प्लांटमध्ये प्राप्त केली जाईल आणि फ्लाय अॅश स्टोरेज सायलोमध्ये न्यूमॅटिक सिस्टमद्वारे पंप केली जाईल.

3. कोळसा क्रशिंग आणि हॉट एअर जनरेटर:

कोळसा रस्त्याने येईल आणि ट्रक टिपलरद्वारे कोळसा साठवणूक शेडमध्ये उतरवला जाईल आणि कोळसा गिरणीला दळण्यासाठी दिला जाईल आणि कच्च्या मालातील ओलावा शोषून घेण्यासाठी गरम हवा निर्माण करण्यासाठी आणि वायू प्रदूषण नियंत्रण उपकरणांच्या योग्य कार्यासाठी HAG मध्ये वापरला जाईल.

4. क्लिंकर ग्राइंडिंग:

सिमेंट उत्पादन आणि साठवणूक: क्लिंकर, जिप्सम आणि अॅडिटिव्हज (सिमेंट प्रकारानुसार) यांचे मिश्रण ग्राइंडिंग टेबलवर दिले जाईल आणि वेगवेगळ्या प्रकारचे सिमेंट तयार करण्यासाठी बारीक केले जाईल. सिमेंट सिमेंट सायलोमध्ये साठवले जाते..

5. सिमेंट पॅकिंग, लोडिंग आणि डिस्पॅच:

सिमेंट साठवणुकीसाठी आरसीसी इन्व्हर्टेड कोन सायलो असतील. एअर स्लाईड्स आणि बकेट लिफ्टच्या मदतीने सिमेंट सायलोमध्ये नेले जाईल. सिमेंट पॅकिंग रोटरी पॅकर्सद्वारे केले जाईल. फ्लोअर माउंटेड / हॅंगिंग प्रकारचे ऑटोमॅटिक ट्रक लोडर्सची कल्पना केली जाईल..

प्रक्रिया प्रवाह चार्ट (तक्ता) पुढे दिला आहे:

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

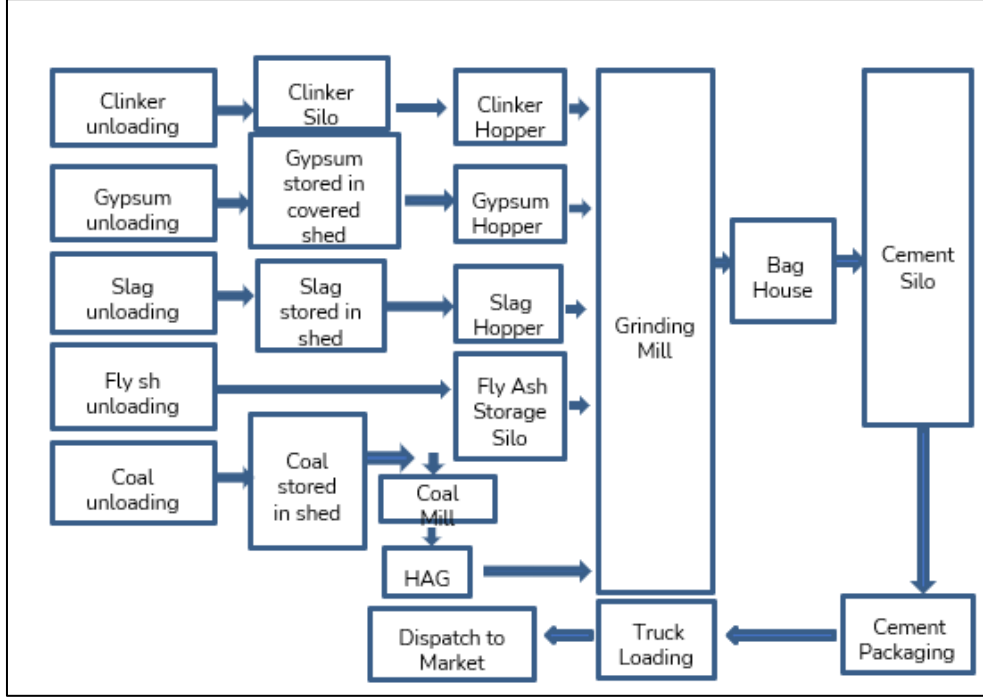

Figure 9. Process Flow Diagram

१.३. पर्यावरणाचे वर्णन

Table 9. Environment Sensitivity

अनु क्र.	विशेषता	तपशील
१.	सर्वात जवळचे शहर / शहर	<ul style="list-style-type: none"> दोंड शहर (दक्षिण दिशेने ३.३ किमी) श्रीगोंदा शहर (पूर्व दिशेने १५.९५ किमी)
२.	सर्वात जवळचे राष्ट्रीय महामार्ग / राज्य महामार्ग	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रीय महामार्ग-१६० (पश्चिमेस ०.६ किमी)
३.	सर्वात जवळचे रेल्वे स्टेशन	<ul style="list-style-type: none"> काष्टी रेल्वे स्टेशन (उत्तरपूर्व दिशेने अंदाजे १.७५ किमी)
४.	सर्वात जवळचे विमानतळ	पुणे आंतरराष्ट्रीय विमानतळ (पश्चिम दिशेने ~७१.१६ किमी)
५.	१० किमी त्रिज्येतील राष्ट्रीय उद्याने, वन्यजीव अभयारण्ये, जैवमंडळ राखीव जागा	<p>प्लांट स्थळापासून १० किमी त्रिज्येत कोणतेही राष्ट्रीय उद्यान, वन्यजीव अभयारण्य, बायोस्फीअर रिझर्व्ह, संरक्षित वन (PF) येत नाही. प्लांट स्थळापासून १० किमी त्रिज्येत असलेली राखीव वने खाली दिली आहेत.:</p> <ul style="list-style-type: none"> गार जवळील राखीव वन - २.२४ किमी दक्षिण-पूर्व

अनु क्र.	विशेषता	तपशील
		<ul style="list-style-type: none"> ● सोनवाडी जवळील राखीव वन- २.७३ किमी पश्चिम पश्चिम ● सोनवाडी जवळील राखीव वन- २.८४ किमी पश्चिम दक्षिण पूर्व ● कौठे जवळील राखीव वन- ६.२४ किमी दक्षिण पूर्व ● बाभुळसर जवळील राखीव वन- ७.३४ किमी पश्चिम दक्षिण पूर्व ● बलाळेवाडी जवळील राखीव वन- ८.१३ किमी पश्चिम पश्चिम ● मांडवगाव फराटा जवळील राखीव वन- ९.५९ किमी पश्चिम पश्चिम
६.	नदी / जलस्रोत (१० किमी त्रिज्येच्या आत)	<p>रेल्वे मार्गावर वादळी पाणी (०.०८ किमी, पूर्व) & प्रकल्पाच्या पश्चिमेस लागून असलेला जलवाहिनी/ओढा</p> <p>नाला/ओढा:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● हंगामी कोरडा नाला (१.१० किमी, ई दिशा) ● गणेशवाडी जवळील नाला (पूर्व दिशेने ४.१४ किमी) ● पिंपळचमळाजवळील नाला (NNW दिशेने ~४.९७ किमी) ● डोमळेवाडी जवळील नाला (NNW दिशेने ~६.२९ किमी) ● गर जवळील नाला (WSW दिशेने ~८.०८ किमी) ● भागीरथी ओढा (SSW दिशेने २.५४ किमी) ● गाडगे ओढा (NNW दिशेने ४.६१ किमी) ● पुत्र ओढा (SSE दिशेने ५.२१ किमी) ● खार ओढा (७.३६ ENE दिशेने किमी) ● बोर ओढा (SE दिशेने ८.३१ किमी) <p>River:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● भीमा नदी (SW दिशेने १.९६ किमी) ● घोड नदी (उत्तर पश्चिम दिशेने २.२७ किमी) <p>कॅनल:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नवीन मुठा उजवा कालवा (SSW दिशेने ८.६३ किमी) ● भिगवण शाखा कालवा (SSE दिशेने ९.३५ किमी) ● घोड डावा कालवा (९.७१ किमी ENE) ● घोड उजवा किनारा कालवा (१२.३८ किमी NW) <p>डबके:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● लिंपण गावाजवळील तलाव (ईशान्य दिशेने ८.४५ किमी) <p>तलाव:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● लिंपण गाव तलाव (पूर्वोत्तर मध्ये ८.४६ किमी) ● दौंड तलाव (SSW मध्ये ८.८५ किमी) <p>प्रकल्प स्थळ उजनी धरणाच्या वरच्या बाजूला आहे जे स्थळापासून ७२.७५ किमी (दक्षिणपूर्व दिशेने) अंतरावर आहे.</p>

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइडिंग युनिटची स्थापना.

अनु क्र.	विशेषता	तपशील
७.	भूकंपीय क्षेत्र	झोन - III [IS १८९३ (भाग-१) नुसार: २००२]
८	गंभीरपणे प्रदूषित क्षेत्र (CPA)	प्रकल्प स्थळ गंभीर प्रदूषित क्षेत्रात किंवा क्लस्टरमध्ये (CPA) नाही.

बेसलाइनवर (आधार रेखा वर) देखरेख

वातावरणातील विविध घटकांसाठी जसे की हवा, ध्वनी, पाणी, माती, जमीन, वाहतूक, पर्यावरणशास्त्र आणि सामाजिक-आर्थिक, प्रभाव क्षेत्रामधील (कोअर झोन आणि बफर झोन म्हणजेच प्रकल्पाच्या सीमेपासून १० किमी अंतरावर) क्षेत्रीय अभ्यासाद्वारे आधारभूत डेटा तयार केला जातो. प्रकल्प स्थळापासून १० किमी त्रिज्येच्या अभ्यास क्षेत्रासाठी मान्सूनोत्तर हंगामासाठी (ऑक्टोबर २०२४- डिसेंबर २०२४) (एनएबीएल मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळा परफॅक्ट रिसर्चर्स प्रायव्हेट लिमिटेड, नवी दिल्ली द्वारे) आधारभूत पर्यावरणीय गुणवत्तेचे मूल्यांकन केले गेले आहे.

सूक्ष्म-हवामानशास्त्रीय डेटा:

- **तापमान:** क्षेत्राचे तापमान कोरड्या बल्ब तापमानासाठी ७.८३०C ते ३१.१५०C आणि ओल्या बल्ब तापमानासाठी ७.६३०C ते २६.९०C पर्यंत असते.
- **सापेक्ष आर्द्रता:** सापेक्ष आर्द्रता २६.८८% ते १००% पर्यंत असते.
- **वाऱ्याचा वेग:** वाऱ्याचा वेग ०.१८ मीटर/सेकंद ते ७.११ मीटर/सेकंद दरम्यान आढळला.

प्रामुख्याने वाऱ्याची दिशा WNW आहे.

विश्लेषित केलेला बेसलाइन डेटा खाली सारांशित केला आहे.:

अभ्यास कालावधी: ऑक्टोबर २०२४ ते डिसेंबर २०२४ पर्यंत मान्सूनोत्तर हंगाम. निकालांचा सारांश खाली दिला आहे.:

• Land Use:

एकूण १० किमी त्रिज्या अभ्यास क्षेत्रापैकी, कृषी जमीन क्षेत्र सुमारे ३०६२७.७८ हेक्टर आहे जे एकूण १० किमी त्रिज्या अभ्यास क्षेत्राच्या ८५.९९% आहे. एकूण बांधलेले क्षेत्रफळ सुमारे २०३३.४४ हेक्टर आहे जे एकूण अभ्यास क्षेत्राच्या ५.७१% आहे, नापीक जमीन सुमारे १३६०.३१ हेक्टर आहे जी अभ्यास क्षेत्राच्या ३.८२% आहे, वनजमीन क्षेत्र सुमारे ३०४.५९ हेक्टर आहे जी अभ्यास क्षेत्राच्या ०.८६% आहे आणि पाणथळ जागा/जलसंस्थांनी व्यापलेले एकूण क्षेत्रफळ १२९२.३९ हेक्टर आहे जे एकूण अभ्यास क्षेत्राच्या ३.६३% आहे.

- **भूगर्भशास्त्र:** हा परिसर क्रेटेशियस ते पॅलेओग्नी युगाच्या डेक्कन ट्रॅपच्या बेसाल्टिक लावा प्रवाहांनी व्यापलेला आहे. बेसाल्टिक प्रवाह 'Aa' आणि 'Pahoehoe' प्रकारचे आहेत. एका सामान्य 'pahoehoe' युनिटमध्ये पाईप अॅमिग्ड्यूलससह बेसल वेसिक्युलर भाग, मधला भव्य भाग आणि गोलाकार वेसिकल्ससह वरचा वेसिक्युलर भाग असतो. Aa प्रवाह विशाल असतात ज्यात एक तुकडा असलेला वरचा भाग आणि अभेद्य क्लिंकरी बेस असतो. पश्चिम भागात पेहोहो प्रकारचे प्रवाह प्रबळ असतात तर पूर्व भागात Aa प्रकारचे प्रवाह अधिक प्रबळ असतात.
- **जलविज्ञान:** कोर झोनमध्ये प्रस्तावित ग्राइंडिंग युनिटच्या दोन्ही बाजूंना दोन नाले आहेत, एक पूर्वेला आणि दुसरा पश्चिमेला. पश्चिमेकडील नाला सिंचनासाठी वापरला जातो, तर पूर्वेकडील नाला पावसाच्या पाण्याचा नाला आहे. हा नाला रेल्वे लाइन ओलांडून वाहतो आणि प्रामुख्याने प्रकल्प स्थळावरील पावसाचे पाणी वाहून नेतो. या भागातील प्रमुख नदी भीमा नदी पश्चिम-वायव्येकडून पूर्वेकडे वाहते. हे क्षेत्र भीमा नदीच्या उत्तरेला वसलेले आहे. भीमा नदी स्थळापासून सुमारे १.९६ किमी दक्षिण-पश्चिमेला आहे. भीमा आणि घोड नद्यांचा संगम स्थळापासून सुमारे ३.२४ किमी पश्चिमेला आहे. घोड नदी ही भीमा नदीची उपनदी आहे, जी स्थळाच्या उत्तर-पश्चिमेकडून येते. बफर झोनमध्ये नद्या, ओढा, नाला, तलाव, तलाव, कालवे इत्यादी विविध जलसंचयांचा समावेश आहे. या भागात पहिल्या ते चौथ्या क्रमाच्या प्रवाहांसह डॅड्रिटिक ड्रेनेज पॅटर्न आहे. एकूणच, ड्रेनेज शेवटी बफर क्षेत्राच्या पूर्वेकडील भागात वाहते.
- **सभोवतालच्या हवेची गुणवत्ता:**
१२ नमुने घेण्याच्या ठिकाणांहून नमुने गोळा करण्यात आले:
अभ्यास कालावधी: ऑक्टोबर-डिसेंबर २०२४ पासून मान्सूनोत्तर हंगाम. निकालांचा सारांश खाली दिला आहे.:
- **मुख्य क्षेत्र:** कोर झोनच्या ठिकाणी PM_{१०} चे सरासरी मूल्य २९.२५ µg/m^३ आणि PM_{२.५} ११.९९ µg/m^३ आहे, SO_२ ९.३८ µg/m^३ आहे, NO_२ २९.८२ µg/m^३ आहे आणि CO ०.४४ mg/m^३ आहे, हे राष्ट्रीय वातावरणीय हवा गुणवत्ता मानकांच्या (NAAQS) मर्यादेत आहेत. CPCB च्या हवा गुणवत्ता निर्देशांकानुसार, नमुना घेण्याच्या कालावधीत (ऑक्टोबर - डिसेंबर) २०२४ मध्ये कोर झोनची हवेची गुणवत्ता चांगली आणि समाधानकारक असल्याचे आढळून आले आहे..
- **Buffer zone:** PM_{१०} चे सरासरी मूल्य ३२.९२ ते ७१.४० µg/m^३, PM_{२.५} चे मूल्य १३.४९ ते २९.२७ µg/m^३, SO_२ चे मूल्य ९.९५ ते १४.६६ µg/m^३, NO_२ चे मूल्य ३१.६४ ते ४६.६० µg/m^३ आणि CO चे मूल्य ०.५१ ते ०.९८ mg/m^३ आणि THC चे मूल्य ०.४७ ते ०.७२ जे राष्ट्रीय

वातावरणीय हवा गुणवत्ता मानकांच्या (NAAQS) मर्यादेत आहेत. सीपीसीबीच्या हवा गुणवत्ता निर्देशांकानुसार (ऑक्टोबर - डिसेंबर) २०२४ या कालावधीत बफर झोनची हवेची गुणवत्ता चांगली आणि समाधानकारक असल्याचे आढळून आले आहे..

• **सभोवतालच्या आवाजाची पातळी:**

कोअर झोन (औद्योगिक क्षेत्र): N१ & N२: प्रकल्प स्थळी दिवसा वातावरणीय ध्वनी पातळी ५३.४ dB (A) ते ६१.८ dB (A) पर्यंत असते जी औद्योगिक क्षेत्राच्या दिवसाच्या मानक मर्यादेत असते ~ ७५ dB (A). रात्रीच्या वेळी प्रकल्प स्थळी ध्वनी पातळी ४६.२ dB (A) ते ५७.९ dB (A) पर्यंत असते जी औद्योगिक क्षेत्राच्या रात्रीच्या मानक मर्यादेत देखील असते ~ ७० dB (A).

बफर झोन:

निवासी क्षेत्र: N३ ते N८: निवासी क्षेत्रात दिवसा वातावरणातील ध्वनी पातळी ५३.४ dB (A) - ५६.८ dB (A) पर्यंत असते जी निवासी क्षेत्राच्या दिवसाच्या ध्वनी मानक मर्यादेत ~ ५५.० dB (A) जास्त असते आणि रात्रीच्या वेळी ४३.७ dB (A) ते ४६.९ dB (A) पर्यंत असते जी निवासी क्षेत्राच्या रात्रीच्या ध्वनी मानक मर्यादेत ~ ४५.० dB (A) जास्त असते. वाहनांच्या वाढत्या हालचालीमुळे ध्वनी पातळीत थोडीशी वाढ होते..

व्यावसायिक क्षेत्र: N९ आणि N१०: व्यावसायिक क्षेत्रात म्हणजेच अॅप्रोच रोड आणि राष्ट्रीय महामार्ग १६० मध्ये वातावरणीय ध्वनी पातळी ५६.८ dB (A) ते ६४.७ dB (A) पर्यंत आहे जी दिवसाच्या ध्वनी मानक मर्यादेत ~ ६५.० dB (A) आहे. रात्रीच्या वेळी ध्वनी पातळी ५१.५ dB (A) ते ५८.९ dB (A) पर्यंत नोंदवली गेली जी व्यावसायिक क्षेत्राच्या रात्रीच्या ध्वनी मानक मर्यादेपेक्षा ~ ५५ dB (A) जास्त आहे. महामार्गावर जड डंपर आणि वाहनांच्या हालचालीमुळे वाढलेली ध्वनी पातळी आहे..

• **मातीची गुणवत्ता:**

कोअर झोन (S१): साइटवरून गोळा केलेल्या नमुन्यानुसार - S१ मध्ये कोर झोनमध्ये मातीतील ओलावा १.८%, pH ७.९६ आहे. सेंद्रिय पदार्थासारख्या प्राथमिक पोषक तत्वांचे प्रमाण ०.८८% आहे, उपलब्ध नायट्रोजन ८९.६ मिलीग्राम/किलो खूप कमी आहे, उपलब्ध पोटॅशियम ३९.७ मिलीग्राम/किलो कमी आहे तर उपलब्ध फॉस्फरस ११.६ मध्यम प्रमाणात आहे. म्हणून, प्राथमिक पोषक तत्वांचे प्रोफाइल दर्शवते की कोअर झोनमध्ये माती सरासरी सुपीक आहे.

बफर झोन (S२- S११): S२- S११ या ठिकाणाहून गोळा केलेल्या नमुन्यांवरून असे दिसून येते की बफर झोनमधील मातीतील ओलावा १.६-३.५%, pH ७.६-८.९ दरम्यान आहे. सेंद्रिय पदार्थासारख्या प्राथमिक पोषक तत्वांचे प्रमाण ०.६१-१.२२% आहे, उपलब्ध नायट्रोजन ७५.६-१४२.८ मिलीग्राम/किलो कमी आहे, उपलब्ध पोटॅशियम ३९.८-१०९.३ मिलीग्राम/किलो कमी ते मध्यम आहे तर उपलब्ध फॉस्फरस १०.६-१४.६ मिलीग्राम/किलो मध्यम-उच्च श्रेणीत आहे.

म्हणून, प्राथमिक पोषक तत्वांचे प्रोफाइल दर्शविते की बफर झोनमध्ये माती सरासरी सुपीक आहे.

- **पृष्ठभागावरील पाण्याची गुणवत्ता:** अभ्यास क्षेत्रातील वेगवेगळ्या भूपृष्ठीय जलसाठ्यांमधील ९ ठिकाणांहून पृष्ठभागावरील पाण्याचे नमुने घेण्यात आले होते, त्यांच्या विश्लेषणाच्या निकालांवरून असे दिसून आले की सर्व नमुन्यांमधील pH मूल्ये ६.२८ - ७.९९ च्या श्रेणीत होती, एकूण कडकपणा एकाग्रता १४२ mg/l ते ८७० mg/l आणि TDS एकाग्रता ४५२ ते २६८७ mg/l च्या श्रेणीत होती. विद्युत चालकता ७१० ते ४१८० mS/cm दरम्यान असल्याचे आढळून आले. सर्व भूपृष्ठावरील पाण्याची ठिकाणे वर्ग "ड" अंतर्गत येतात, म्हणजेच भीमा नदीच्या प्रवाहातील (SW३) आणि आलेगाव जवळील भीमा नदी (SW९) वगळता वन्यजीव आणि मत्स्यपालनाचा प्रसार वर्ग "ब" अंतर्गत येतो, म्हणजेच सीपीसीबीच्या भूपृष्ठावरील पाण्याच्या गुणवत्तेनुसार बाहेरील आंघोळ (संघटित) - सर्वोत्तम वापराच्या पाण्याच्या गुणवत्तेचे निकष.

- **भूजल गुणवत्ता:** बफर झोन (GW१- GW८) च्या पाण्याच्या गुणवत्तेवरून असे दिसून येते की नमुना घेण्याच्या ठिकाणांचे एकूण विरघळलेले घन पदार्थ (TDS) १४८ mg/l ते ४४६० mg/l पर्यंत आहेत. सर्व नमुना घेण्याच्या ठिकाणांचे TDS निर्धारित परवानगीयोग्य मानकांपेक्षा जास्त आहेत, म्हणजेच GW२ आणि GW३ स्थाने वगळता २००० mg/l. नमुना घेण्याच्या ठिकाणांची एकूण कडकपणा १८ mg/l ते १८०० mg/l पर्यंत आहे. सर्व नमुना घेण्याच्या ठिकाणांची एकूण कडकपणा निर्धारित परवानगीयोग्य मानक मर्यादेपेक्षा जास्त आहे, म्हणजेच GW३ आणि GW७ स्थाने वगळता ६०० mg/l..

मॅग्नेशियमचे प्रमाण नमुना घेण्याच्या ठिकाणी १.३२ mg/l ते २३८.१४ mg/l पर्यंत आहे. GW३, GW५, GW६ आणि GW७ ठिकाणी मॅग्नेशियमचे प्रमाण निर्धारित परवानगीयोग्य मर्यादेत आहे आणि GW१, GW२, GW४ आणि GW८ ठिकाणी मॅग्नेशियमचे प्रमाण निर्धारित मर्यादेपेक्षा जास्त आहे, म्हणजेच १०० mg/l. नमुना घेण्याच्या ठिकाणी क्षारता २० mg/l ते १७५६.९९ mg/l पर्यंत आहे. GW३, GW६ आणि GW७ वगळता सर्व नमुना घेण्याच्या ठिकाणी पिण्याच्या पाण्याचे प्रमाण निर्धारित परवानगीयोग्य मानकापेक्षा जास्त आहे म्हणजेच ६०० mg/l..

नमुना घेण्याच्या ठिकाणी **कॅल्शियमचे** प्रमाण ५.२० मिलीग्राम/ली ते ३३६ मिलीग्राम/ली पर्यंत असते. सर्व नमुना घेण्याच्या ठिकाणी कॅल्शियमचे प्रमाण निर्धारित परवानगी असलेल्या पिण्याच्या पाण्याच्या मानकांमध्ये असते म्हणजेच GW१, GW४ आणि GW८ स्थाने वगळता २०० मिलीग्राम/ली. सर्व नमुना घेण्याच्या ठिकाणी क्लोराइडचे प्रमाण १४ मिलीग्राम/ली ते ९३० मिलीग्राम/ली पर्यंत असते. सर्व नमुना घेण्याच्या ठिकाणी क्लोराइडचे प्रमाण पिण्याच्या पाण्याच्या मानकांच्या निर्धारित परवानगी असलेल्या मर्यादेपेक्षा जास्त असते, म्हणजेच GW३ स्थान वगळता २५० मिलीग्राम/ली.

- **जैविक पर्यावरण:**

कोर झोनमधील वनस्पती आणि प्राणी: कोर झोनमध्ये, सुरुवातीच्या सर्वेक्षणात वनस्पतींची लक्षणीय उपस्थिती दिसून आली परंतु परिसरात प्राण्यांची उपस्थिती कमी होती. सध्या, अझादिराचटा इंडिका, डेलोनिकस रेजिया, फिकस रिलिजिओसा, पॉलीअल्थिया लॉन्जिफोलिया, टॅमारिंडस इंडिका इत्यादी वृक्ष प्रजाती असलेल्या सुमारे २७९२५ झाडांची लागवड केली जाईल. परिसरातील प्राणी काही सामान्य प्रजातींपुरते मर्यादित आहेत.

बफर झोनमधील वनस्पती: १० किमी अभ्यास क्षेत्रात सुमारे ६१ प्रजातींची झाडे, ४२ प्रजातींची औषधी वनस्पती, १३ झुडपे, गिर्यारोहक, फर्न आणि गवत नोंदवले गेले आहेत. या परिसरात आढळणाऱ्या सर्वात सामान्य प्रजाती म्हणजे कडुनिंब, खैर, वडाचे झाड, सीताफळ, पिंपळ, गुलमोहर, चिंच, पेरू इ.

अभ्यास क्षेत्रातील प्राणी: प्रत्यक्ष निरीक्षणाच्या आधारे, अभ्यास क्षेत्रामध्ये कोणतीही अनुसूची-१ प्रजाती आढळून आलेली नाही. तथापि, महाराष्ट्रातील अहमदनगर आणि पुणे जिल्ह्यातील दुय्यम पुराव्यांच्या आधारे अनुसूची-१ प्रजातींची यादी तयार करण्यात आली आहे. प्रस्तावित प्रकल्पाच्या अभ्यास क्षेत्रामध्ये (म्हणजे १० किमीच्या आत) अनुसूची-१ प्रजातींची उपस्थिती असल्यास त्याचे सत्यापन आणि संकेत देण्यासाठी अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथील उपवनसंरक्षकांना पत्र सादर करण्यात आले आहे, जेणेकरून त्यांच्या संवर्धन आणि शमनासाठी एक संरक्षण योजना तयार करता येईल.

- **वाहतूक अभ्यास:** येथे एक सु-विकसित राष्ट्रीय महामार्ग-१६० आहे. राष्ट्रीय महामार्ग-१६० पुढे MH-SH-६५ मध्ये विलीन होत आहे. राष्ट्रीय महामार्ग-१६० चा व्ही/सी गुणोत्तर ०.१५ असल्याचे दिसून आले आहे जो LOS श्रेणी "A" अंतर्गत येतो. उत्कृष्ट कामगिरीसह. प्रकल्प सुरू झाल्यानंतर प्रकल्पाची LOS श्रेणी "A" सारखीच राहिल. प्रकल्पात प्रस्तावित रेल्वे साइडिंग आहे ज्यामुळे राष्ट्रीय महामार्गावरील वाहतुकीचा परिणाम कमी होईल. वाहतूक ट्रक सामावून घेण्यासाठी, साइटमध्ये पुरेशी पार्किंग सुविधा आहेत. अशा प्रकारे, असा निष्कर्ष काढता येतो की रस्त्यांची सध्याची वहन क्षमता प्रस्तावित वाढीव वाहतूक भार सहन करण्यासाठी चांगली आहे..

१.४. पर्यावरणीय देखरेख कार्यक्रम

M/s DBGVL मेसर्स डीबीजीव्हीएल हे सुनिश्चित करेल की विविध प्रकल्प उपक्रमांच्या अंमलबजावणीदरम्यान सर्व उपक्रमांच्या पर्यावरणीय कामगिरीचे निरीक्षण केले जाईल. देखरेखीमध्ये ग्राइंडिंग युनिटमधून होणारे प्रक्रिया उत्सर्जन, साठवण क्षेत्र, कार्यक्षेत्र क्षेत्र, निर्माण होणाऱ्या कचऱ्याचे

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

प्रमाण, सांडपाणी निर्मिती आणि त्याची वैशिष्ट्ये यांच्याशी संबंधित सर्व पैलू आणि निकष समाविष्ट असतील. हवा, पाणी, माती, आवाज यासारख्या घटकांची पर्यावरणीय गुणवत्ता निर्धारित मानकांची पूर्तता करते की नाही हे पडताळले जाईल. व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षितता देखरेखीमध्ये गुंतलेल्या कामगारांचे प्रभावी आरोग्य आणि सुरक्षा व्यवस्थापन, नियतकालिक आरोग्य तपासणी, स्थापना आणि ऑपरेशन टप्प्यात प्लांटमधील सर्व घटनांचा अहवाल देणे समाविष्ट असेल. सर्व अहवाल वेळोवेळी संबंधित नियामक अधिकाऱ्यांना अनुपालन, ऑडिट अहवाल इत्यादी म्हणून सादर केले जातील.

१.५ अतिरिक्त अभ्यास

हा प्रकल्प भूकंपप्रवण क्षेत्र-III क्षेत्रात स्थित आहे. बांधकामादरम्यान नुकसान आणि नुकसान टाळण्यासाठी योग्य उपाययोजना केल्या जातील. लागू असलेल्या कायद्यानुसार सर्व उपाययोजना केल्या जातील..

जोखीम मूल्यांकन

जोखीम विश्लेषण विशिष्ट प्रकारच्या धोक्यापासून होणाऱ्या नुकसानाची तीव्रता प्रदान करते. हे सिमेंट ग्राइंडिंग युनिट असल्याने कच्चा माल आणि कोळसा हाताळताना आणि साठवताना सर्व खबरदारीचे उपाय केले जातील.

ऑनसाईट आपत्कालीन योजनेत खालील प्रमुख घटक असतात::

- धोक्याच्या विश्लेषणानुसार नियोजन
- प्रतिबंधात्मक उपाय
- आपत्कालीन प्रतिसाद प्रक्रिया
- पुनर्प्राप्ती प्रक्रिया

प्लांटसाठी एक सविस्तर योजना तसेच ऑन-साईट आणि ऑफ-साईट व्यवस्थापन योजना विकसित केली जाईल.

व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा व्यवस्थापन योजना

- प्लांटच्या उच्च-औष्णिक झोन आणि उच्च आवाज/कंपन झोनमध्ये काम करण्याच्या कोणत्याही परिणामांवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी, कामगारांच्या कामाच्या वेळेवर मर्यादा घालण्यात येतील, संरक्षणात्मक पृष्ठभाग आणि पीपीई अनिवार्य असतील.
- व्यावसायिक आरोग्य देखरेख कार्यक्रम दर सहा महिन्यांनी केले जातील आणि त्यांचे रेकॉर्ड ठेवले जातील.

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

- पात्र डॉक्टर, पुरुष परिचारिका आणि सामान्य शिफ्टमध्ये फार्मासिस्ट असलेले वैद्यकीय दवाखाना प्लांटमध्ये उपलब्ध असेल आणि रुग्णालयाची सुविधा जवळपास उपलब्ध असेल.
- रुग्णवाहिका सेवा: आपत्कालीन परिस्थितीत रुग्णांना रुग्णालयात नेण्यासाठी रुग्णवाहिका सेवांसाठी दवाखाना/आरोग्य केंद्राला रुग्णवाहिका प्रदान केली जाईल किंवा जवळच्या आरोग्य केंद्र/रुग्णाशी करार केला जाईल.
- जवळच्या लोकांसाठी कंपनीच्या दवाखान्यात/जवळच्या ठिकाणी नियमितपणे आरोग्य तपासणी शिबिरे आयोजित केली जातील.
- कोणत्याही अपघाताच्या बाबतीत योग्य वैद्यकीय सुविधा व्यवस्था प्रदान केली जाईल.
- लेबल खबरदारी आणि प्रथमोपचार सुविधा प्रदान केल्या जातील.
- आपत्कालीन योजना तयार केल्या जातील आणि साइटवरील आपत्कालीन परिस्थितीचे मॉक ड्रिल केले जातील.
- नियुक्ते आणि कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या कामाच्या ठिकाणी असलेल्या साहित्याच्या धोकादायक गुणधर्माबद्दल आणि प्रत्येकाच्या धोक्याची पातळी याबद्दल जागरूक केले जाईल.
- वर्षातून किमान एकदा औद्योगिक क्रियाकलापांची तपासणी केली जाईल आणि नियमांचे पालन केल्याबद्दल वार्षिक स्थिती अहवाल सादर केला जाईल.
- पर्यावरण, आरोग्य आणि सुरक्षा (EHS) व्यवस्थापकाची नियुक्ती केली जाईल, जो मनुष्य, यंत्र आणि साहित्याशी संबंधित सर्व सुरक्षा समस्या हाताळेल.
- बाह्य आश्रयस्थान किंवा सुरक्षित क्षेत्रे ज्यामध्ये पार्किंग लॉट, मोकळी मैदाने किंवा रस्ते समाविष्ट आहेत जे ऑपरेशन साइटमध्ये नसलेल्या साइटच्या सीमेवर असतील आणि जे कर्मचाऱ्यांना सामावून घेण्यासाठी पुरेशी जागा प्रदान करतात.
- कोळसा साठवणूक कमी करणे - कोळसा साठवणूक शेडभोवती योग्य वायुवीजन प्रदान केले जाईल.
- कोळसा प्रक्रिया क्षेत्रात कोणतेही वेल्डिंग, बर्निंग, ग्राइंडिंग किंवा इतर ज्वाला उष्णता निर्माण करणारे काम सुरु करण्यापूर्वी विशिष्ट लेखी सूचना मिळवल्या जातील.

वैयक्तिक संरक्षक उपकरणे

धुळीच्या संपर्कात येण्याच्या धोक्याची पातळी योग्य वैयक्तिक संरक्षक उपकरणे (पीपीई) जसे की साइड डस्ट मास्क आणि योग्य हातमोजे, पादत्राणे, श्वसन संरक्षण, आग प्रतिरोधक कपडे, हेल्मेट आवश्यक आहेत हे ठरवेल.

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅंडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

- श्वसन यंत्रे: एक प्रभावी श्वसन संरक्षण कार्यक्रम स्थापित आणि देखभाल केला जाईल. कामगारांना योग्य फिल्टरसह धूळ मास्क प्रदान केला जाईल. ऑक्सिजन कमतरतेच्या प्रकरणांमध्ये पोर्टेबल किंवा पुरवलेली हवा (फिक्स्ड लाईन्स).
- कपडे: कामगार त्वचेच्या संपर्कात येऊ नये म्हणून योग्य संरक्षक कपडे, बॉडी सूट, एप्रन इत्यादी योग्य साहित्याने बनवलेले असतात.
- त्वचेचे संरक्षण: कामगार त्यांच्या त्वचेचे संरक्षण करण्यासाठी हातमोजे आणि कपडे/बॉडी सूट घालतात.
- डोळे आणि चेहरा संरक्षण: कामगार साइड शील्ड, संरक्षक शेड्ससह सुरक्षा चष्मा घालतात.
- डोळे धुण्याची सुविधा: सामान्य कामाच्या ठिकाणी आयवॉश सुविधा असेल.
- डोक्याचे संरक्षण: कारखान्याच्या परिसरात हेल्मेट अनिवार्य असेल.
- श्रवण संरक्षण: श्रवण संरक्षक (कानाचे प्लग किंवा इअरमफ) अनिवार्य असतील.
- पायांचे संरक्षण: द्रव आणि रसायने किंवा कोणत्याही गरम वस्तूपासून संरक्षण करण्यासाठी सुरक्षा शूज आणि बूट अनिवार्य असतील.

१.६. प्रकल्पाचे लाभ

प्रस्तावित युनिटमुळे आजूबाजूच्या गावांमधील लोकांसाठी विविध क्षेत्रात फायदे होतील, जसे की,

- हा प्रकल्प देशातील सिमेंटची वाढती मागणी पूर्ण करेल तसेच देशाची निर्यात क्षमता वाढवेल.
- हा उद्योग ग्रामीण विकास आणि उपजीविका विकासासाठीच्या उपक्रमांसह परिसरातील सामाजिक कल्याणकारी उपक्रमांवर खर्च करेल.
- रोजगाराच्या संधींमुळे उत्पन्नात वाढ होईल आणि राहणीमान सुधारेल. यामुळे स्थानिक तरुणांना प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष रोजगार मिळेल. बांधकाम टप्प्यात तसेच ऑपरेशन टप्प्यात या उद्योगामुळे मजुरांसाठी रोजगार निर्माण होतील. अप्रत्यक्ष रोजगाराच्या संधी राज्यभर आणि त्याच्या मार्केटिंग क्षेत्रांमध्ये वाढलेली वाहतूक, कार्यशाळा, लहान कंत्राटदार आणि दुकानदार, किरकोळ विक्रेत्यांचे नेटवर्क (सिमेंट स्टॉकिस्ट) यांच्याद्वारे साध्य केल्या जातील.
- कंपनी वेळोवेळी विविध व्यावसायिक प्रशिक्षण सत्रे आयोजित करेल; स्थानिक/जवळपासच्या ग्रामस्थांसाठी, विशेषतः महिलांसाठी, त्यांच्या स्वतःच्या उदरनिर्वाहासाठी आणि उपजीविकेसाठी योग्य लघु उद्योग/उद्योग सुरू करण्यासाठी उद्योजक विकास कार्यक्रम. सार्वजनिक लोकसुनावणीच्या निकालांवर आधारित विविध सामाजिक-आर्थिक विकासात्मक उपक्रम डालमिया भारत फाउंडेशन (DBF) मार्फत राबविण्यात येतील. DBF ही भारतीय ट्रस्ट अधिनियम, 1882 अंतर्गत

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅंडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

नोंदणीकृत ना-नफा संस्था आहे. ही संस्था डालमिया भारत समूहाच्या सीएसआर विभागाच्या कार्यक्रम आणि प्रकल्पांचा विस्तार करण्यासाठी स्थापन करण्यात आली आहे.

- ३० सप्टेंबर २०२० च्या OM आणि २० ऑक्टोबर २०२० च्या OM नुसार, सार्वजनिक लोकसुनावणी दरम्यान उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांवर आधारित सामाजिक-आर्थिक विकास कार्यक्रम सानुकूलित केले जातील आणि स्थानिकांच्या कल्याणासाठी प्रकल्प सुरु करून कालबद्ध पद्धतीने अंमलात आणले जातील.
- सार्वजनिक सुनावणी दरम्यान उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांवर आधारित समुदायाच्या मूलभूत गरजा बळकट केल्या जातील ज्यामुळे स्थानिक समुदायांचे जीवनमान उंचावण्यास मदत होईल.
- डीबीजीव्हीएल प्लांटच्या विविध विभागांमधून पावसाचे पाणी साठवण्यासाठी प्लांटच्या परिसरात रेनवॉटर हार्वेस्टिंग पद्धती राबवेल.
- प्रस्तावित प्रकल्पातून कर, रॉयल्टी इत्यादी माध्यमातून राज्य आणि केंद्राच्या तिजोरीत महसूल वाढवून डीबीजीव्हीएल एकूण अर्थव्यवस्थेत लक्षणीय योगदान देईल.
- सिमेंट प्लांट इतर उद्योगांद्वारे निर्माण होणाऱ्या प्रक्रिया कचऱ्याचा वापर करेल, जसे की थर्मल पॉवर प्लांटमधून फ्लाय अॅश आणि स्टील प्लांटमधून स्लॅग आणि पीपीसी, पीएससी आणि इतर विशेष दर्जाच्या सिमेंटसारख्या उपयुक्त उत्पादनांमध्ये रूपांतरित करून त्यांना सर्वात शाश्वत पद्धतीने मोठ्या प्रमाणात कचरा काढून टाकण्यास मदत करेल.
- एकूण प्लांट क्षेत्रापैकी सुमारे ३३% क्षेत्र हरित क्षेत्र म्हणून विकसित केले जाईल ज्यामुळे पर्यावरणाची गुणवत्ता सुधारण्यास मदत होईल.

१.७. पर्यावरण व्यवस्थापन योजना

बांधकाम टप्प्यात

हवा गुणवत्ता व्यवस्थापन योजना

- धूळ निर्माण होण्याची शक्यता असलेल्या ठिकाणी पाणी शिंपडावे.
- पुरेसे धूळ कमी करण्याचे उपाय केल्याशिवाय मातीचे उत्खनन करू नये.
- बांधकाम आणि पाडकामासाठी वापरण्यात येणारा कचरा किंवा धूळ निर्माण करणारे इतर कोणतेही बांधकाम साहित्य उघडे ठेवू नये.
- दर तासाला फवारणी करावी.

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅंडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

- बांधकाम साहित्य आणि कचरा फक्त निश्चित केलेल्या जागांमध्येच साठवावा आणि रस्त्याच्या कडेला बांधकाम साहित्य आणि कचरा साठवण्यास मनाई असेल.
- बांधकाम साहित्य, यंत्रसामग्री आणि कचरा वाहून नेणाऱ्या वाहनांनाच परवानगी असेल.

ऑपरेशन टप्प्यात

प्रस्तावित ग्राइंडिंग युनिटमध्ये उच्च कार्यक्षमतेची प्रदूषण नियंत्रण उपकरणे बसवली जातील.

दुष्प्राप्य उत्सर्जन खालील गोष्टींद्वारे नियंत्रित केले जाईल:

- कच्चा माल झाकलेल्या शेड/सायलोमध्ये साठवला जाईल आणि तयार झालेले उत्पादन सायलो आणि झाकलेल्या शेडमध्ये साठवले जाईल.
- पाणी शिंपडण्यासाठी पाण्याचे टँकर तैनात केले जातील.
- फलाय राख वाहतूक बल्कर्स/बंद टँकरद्वारे केली जाईल.
- अँटोमाइज्ड वॉटर स्प्रे सिस्टीमसह झाकलेले अनलोडिंग हॉर्स.
- फ्यूजीट उत्सर्जन रोखण्यासाठी कोळसा यार्ड, आरएमएच क्षेत्रातील सिमेंट बॅग लोडिंग क्षेत्रात पाण्याचे स्प्रिंकलर बसवले जातील.
- एमडीएसएस (मशीनाइज्ड डस्ट सप्रेसन सिस्टम) प्रदान केले जाईल.
- रस्ते काँक्रीट तयार केले जातील आणि व्हॅक्यूम मशीनद्वारे साफ केले जातील.
- कार्यक्षेत्रात चालणारी सर्व वाहने योग्यरित्या ट्यून केलेली आहेत आणि उत्सर्जन परवानगी असलेल्या मर्यादेत ठेवण्यासाठी देखभाल केली जाईल.
- हरीतपट्टा विकास/वृक्षारोपण फ्यूजीट उत्सर्जन नियंत्रित करेल आणि नियंत्रित करेल.
- अधोरेखित रस्त्यावर जड ट्रक/वाहनांच्या हालचालीमुळे मोठ्या प्रमाणात धूळ उत्सर्जन होते. हे रस्त्यावर धूळ असल्याने होते, जे वाऱ्याने वाहून जाते. रस्त्यांवरील धुळीच्या उत्सर्जनासाठी, सर्व लोडिंग आणि अनलोडिंग क्षेत्रांसाठी, धूळ साफ करण्यासाठी रोड स्वीपिंग मशीन तैनात केल्या जातील.

B. वाहतुकीतून होणारे उत्सर्जन आणि कमी करण्याचे उपाय:

- कच्च्या पृष्ठभागावरून होणारे धूळ उत्सर्जन कमी करण्यासाठी प्लांटमध्ये रस्त्यांचे डांबरीकरण/काँक्रीटीकरण केले जाईल आणि अंतर्गत रस्त्यांवरील धूळ साफ करण्यासाठी रस्ते साफ करणारे यंत्र तैनात केले जातील.
- कच्चा माल आणि उत्पादनांच्या वाहतुकीसाठी प्लांटच्या ठिकाणी वॅगन लोडर-टिपलरसह रेल्वे साइडिंग उपलब्ध करून दिली जाईल. यामुळे उत्सर्जनाचा भार कमी होईलच, शिवाय रस्त्यांवरील रहदारी देखील कमी होईल.

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

- वाहतुकीसाठी वैध प्रदूषण नियंत्रण (PUC) प्रमाणपत्रे असलेली वाहने वापरली जातील आणि वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल.
- स्वतंत्र पार्किंग क्षेत्रे राखीव ठेवली जातील.
- ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल आणि ट्रक पूर्णपणे झाकले जातील.
- धूळ निर्मिती कमी करण्यासाठी पाणी शिंपडले जाईल.
- वाहतूक सुरक्षेबाबत चालकांसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केले जातील, ज्यामध्ये वेग मर्यादा आणि सुरक्षित ड्रायव्हिंग पद्धतींचा समावेश आहे.
- वाहतुकीशी संबंधित घटनांसाठी आपत्कालीन प्रतिसाद योजना राबवल्या जातील.

ध्वनी पातळी व्यवस्थापन योजना

बांधकाम टप्प्यासाठी

- बांधकामाच्या विशिष्ट कालावधीपुरतेच आवाज मर्यादित असेल आणि बहुतेक कामे दिवसाच केली जातील.
- कामगारांना इअरमफ/प्लग सारख्या संरक्षक उपकरणांची तरतूद केली जाईल.
- काँक्रीट मिक्सरऐवजी रेडी मिक्स काँक्रीटचा वापर केला जाईल जेणेकरून त्यामुळे आवाज निर्माण होणार नाही.
- बांधकाम साहित्य हाताळण्याबाबत कामगारांना योग्य प्रशिक्षण दिले जाईल. कामगारांना विटा, कचरा इत्यादी बांधकाम साहित्य उंचीवरून फेकण्याची परवानगी दिली जाणार नाही.
- कमीत कमी आवाज निर्माण व्हावा यासाठी सी अँड डी कचरा लोडर/एक्सकॅव्हेटरमधून थेट टिपर/ट्रकमध्ये लोडिंग आणि अनलोडिंग केले जाईल.
- मशीन्स आणि उपकरणे योग्यरित्या ग्रीस, वंगण आणि नियमितपणे देखभाल केली जातील आणि त्यांना व्हायब्रेशन आयसोलेटर आणि नॉइज डॅम्पिंग प्रदान केले जाईल, बांधकाम फक्त दिवसाच केले जाईल, बांधकामादरम्यान प्रकल्प साइटचे योग्य बॅरिकेडिंग आणि देखभाल केली जाईल.
- प्रकल्प साइटवरील कामगारांना कानाचे हेल्मेट, मास्क, प्लग आणि मफ सारखे योग्य पीपीई प्रदान केले जातील. तसेच, प्रशासकीय इमारतीमध्ये टाइल्स वापरून ध्वनिक फ्लोअरिंग केले जाईल जेणेकरून ते ध्वनी शोषक म्हणून काम करेल.

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

- प्रकल्पाच्या जागेभोवती योग्य बॅरिकेडिंग केले जाईल, ज्यामुळे काही प्रमाणात साइटवर आणि साइटवरून ध्वनी उत्सर्जन नियंत्रित करण्यास मदत होईल.

ऑपरेशन टप्प्यासाठी

सभोवतालच्या आवाजाची पातळी कमी करण्यासाठी खालील उपाययोजना केल्या जातील :-

- जास्त आवाज निर्माण करणाऱ्या उपकरणांसाठी योग्यरित्या इन्सुलेटेड एन्क्लोजर प्रदान केले जातील.
- कामगारांना कच्चा माल हाताळण्यासाठी योग्य प्रशिक्षण दिले जाईल. कामगारांना पीपीई प्रदान केले जाईल.
- प्रक्रिया यंत्रसामग्री उच्च आवाज निर्माण करणाऱ्या यंत्रसामग्रीमध्ये सुधारित मफलर आणि सायलेन्सर प्रदान केले जातील.
- कमी आवाज निर्माण करणाऱ्या आणि निर्माण करणाऱ्या यंत्रसामग्री खरेदी केल्या जातील.
- बंद इमारतीमध्ये कॉम्प्रेसर आणि टर्बाइन बसवणे.
- स्थिर यंत्रसामग्री आणि उपकरणे एन्क्लोजरने योग्यरित्या बंद केली जातील आणि यंत्रसामग्रीच्या कंपनामुळे निर्माण होणारा आवाज कमी करण्यासाठी त्यांना डॅम्पनर प्रदान केले जातील.
- त्याची पुन्हा तपासणी केली जाते आणि खात्री दिली जाते की यंत्रसामग्रीच्या इंजिनमध्ये मफलर सिस्टम, कंपनी डॅम्पिंग सिस्टम इत्यादी बसवल्या जातील, ज्यामुळे आवाज कमी होण्यास मदत होईल.
- कमी आवाज करणारी यंत्रसामग्री/उपकरणे बसवली जातील.
- कमी आवाज निर्माण करण्यासाठी यंत्रसामग्रीच्या सर्व भागांना योग्य ऑइलिंग आणि स्नेहन केले जाईल.
- सिमेंट प्लांटद्वारे निर्माण होणारा आवाज कमी करण्यासाठी प्लांटच्या सीमेवर हरीतपट्टा विकास केला जाईल.

घन आणि धोकादायक कचरा व्यवस्थापन योजना

कचऱ्याची हाताळणी आणि वाहतूक करताना योग्य काळजी घेतली जाईल, योग्य पीपीई असतील

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅंडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

बांधकाम आणि बनावटीचा कचरा (५००० TPA) भंगार विक्रेत्यांना विकला जाईल किंवा इतर बांधकाम कचरा जमीन सपाटीकरण/रस्ता बांधकामासाठी वापरला जाईल

कार्यरत टप्प्यासाठी- प्लांटमधून निर्माण होणारा घरगुती घनकचरा जो वेगळ्या डब्यात साठवला जाईल. जैवविघटनशील कचरा (~२० TPA) कंपोस्ट केला जाईल आणि खतासाठी वापरला जाईल तर जैवविघटनशील कचरा (~१२ TPA) अधिकृत पुनर्वापरकर्त्यांकडे पाठवला जाईल.

धोकादायक, धोकादायक नसलेला आणि इतर कचरा व्यवस्थापन

- सिमेंट ग्राइंडिंग युनिटमधून कोणतेही सांडपाणी निर्माण होणार नाही, कारण ते कोरड्या प्रक्रियेच्या तंत्रज्ञानावर आधारित आहे.
- प्लांटमधून निर्माण होणारे घरगुती सांडपाणी एसटीपीमध्ये प्रक्रिया केले जाईल आणि प्रक्रिया केलेले पाणी हरितपट्टा विकास/लागवडीसाठी वापरले जाईल.
- विविध वायू प्रदूषण नियंत्रण उपकरणांमधून गोळा केलेली धूळ या प्रक्रियेत पूर्णपणे पुनर्वापर केली जाईल.
- वापरलेले किंवा वापरलेले तेल (कॅलरी ५.१) (~३० KL/वार्षिक), दूषित कापसाचे कापड किंवा इतर स्वच्छता साहित्य (कॅलरी ३३.२) (~०.५ TPA), धोकादायक रसायने/कचऱ्याने दूषित झालेले रिकामे बॅरल/कंटेनर/लाइनर (कॅलरी ३३.१) (~१० TPA) आणि तेल असलेले कचरा किंवा अवशेष (कॅलरी ५.२) (~१० TPA) हे धोकादायक आणि इतर कचरा (व्यवस्थापन आणि सीमापार वाहतूक) नियम, २०१६ नुसार नियुक्त आणि देखभाल केलेल्या वेगळ्या साठवण क्षेत्रात साठवले जातील जे CPCB अधिकृत पुनर्वापरकर्त्यांना विकले जातील.
- वापरलेल्या लीड अॅसिड बॅटरी (१५ TPA) तयार केल्या जातील ज्या नियुक्त केलेल्या स्टोरेज क्षेत्रात साठवल्या जातील आणि प्रचलित नियमांनुसार नोंदणीकृत विक्रेत्यांना विल्हेवाट लावल्या जातील/विक्री केल्या जातील.
- ई-कचरा (१ TPA) सिमेंट प्लांटमधून टाकून दिलेली विद्युत उपकरणे, केबल्स, सीएफएल/एलईडी लाईट्स इत्यादी स्वरूपात तयार केला जाईल. ई-कचरा व्यवस्थापन नियम, २०१६ नुसार नोंदणीकृत विक्रेत्यांना विकला जाईल.
- बॅग आणि कंटेनर (२००० TPA) अधिकृत विक्रेत्यांना विकले जातील.
- प्लास्टिक पिशवी आणि इतर पॅकिंग साहित्य (३,००० TPA) अधिकृत विक्रेत्याला विकले जाईल.

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

सांडपाणी आणि सांडपाणी व्यवस्थापन योजना

बांधकाम टप्प्यासाठी

- बांधकाम कालावधीत, बांधकाम साइटवरून वाहून जाणारे पाणी रस्त्यावर किंवा जवळच्या नाल्यात साचू (पाणी साचू) देऊ नये.
- साइटवरून पावसाळ्यात वाहून जाणारे पाणी गोळा करून पुन्हा वापरता येईल.

ऑपरेशन टप्प्यासाठी

- या प्लांटची रचना शून्य द्रव डिस्चार्ज संकल्पनेने केली जाईल. युनिट म्हणून ZLD कोरड्या प्रक्रिया तंत्रज्ञानावर आधारित असेल.
- प्लांटमधून निर्माण होणारे घरगुती सांडपाणी २ x १० KLD क्षमतेच्या STP मध्ये प्रक्रिया केले जाईल. STP MBBR तंत्रज्ञानाचा असेल. प्रक्रिया केलेले पाणी हरितपट्टा विकास/लागवड आणि धूळ दाबण्यासाठी वापरले जाईल.
- युनिटच्या बाहेर कोणतेही सांडपाणी सोडले जाणार नाही.
- पावसाचे पाणी साठवण्यासाठी आणि ताज्या भूजलाचा वापर कमी करण्यासाठी रेनवॉटर हार्वेस्टिंग पिट विकसित केला जाईल.
- प्लांटच्या जागेतील पावसाचे पाणी ड्रेनेजमधून रिचार्ज पिटमध्ये वळवले जाईल.
- सर्व स्टॅकिंग/स्टोरेज क्षेत्रे झाकली जातील आणि वाहून जाण्यापासून रोखण्यासाठी योग्य गारलॅंड ड्रेनेजची व्यवस्था केली जाईल.

जैविक पर्यावरण व्यवस्थापन योजना

- प्रकल्प क्षेत्राच्या 33% भागावर हरितपट्टा/वनस्पती लागवड विकसित केली जाईल.
- जगण्याच्या दराच्या ८०% लक्षात घेऊन वृक्षारोपण केले जाईल.
- हरितपट्टा/लागवडीसाठी अंदाजे बजेट ३३.५१ लाख असेल.

सामाजिक-आर्थिक पर्यावरण व्यवस्थापन योजना

- उद्योगाला कच्चा माल, कुशल आणि अकुशल कामगारांची आवश्यकता असेल. ते स्थानिक भागातून उपलब्ध होईल. वाढत्या औद्योगिक उपक्रमांमुळे, परिसरातील व्यावसायिक आणि आर्थिक स्थिती सकारात्मक प्रमाणात वाढेल.

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

- प्रस्तावित प्रकल्प स्थानिक तरुणांना प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष रोजगार प्रदान करेल. उद्योग बांधकाम टप्प्यात तसेच ऑपरेशन टप्प्यात कामगारांसाठी रोजगार देखील निर्माण करेल. राज्यभर आणि त्याच्या मार्केटिंग क्षेत्रांमध्ये वाहतूक, कार्यशाळा, लहान कंत्राटदार आणि दुकानदार, किरकोळ विक्रेत्यांचे (सिमेंट स्टॉकिस्ट) नेटवर्क वाढवून अप्रत्यक्ष रोजगार संधीची कल्पना केली आहे, तसेच विविध व्यावसायिक प्रशिक्षण, उद्योजक विकास कार्यक्रम इत्यादींचा समावेश आहे.
- सार्वजनिक सुनावणी दरम्यान उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांवर आधारित उद्योग क्षेत्रात सामाजिक कल्याणकारी उपक्रम हाती घेईल.

१.८. खर्च आणि EMP अंमलबजावणी बजेट (अंदाजपत्रक)

या प्रकल्पाचा एकूण खर्च ९८० कोटी रुपये इतका आहे. EMP बजेटसाठी अंदाजे भांडवली खर्च ३० कोटी रुपये असेल आणि आवर्ती खर्च ३.० कोटी रुपये/वर्ष असेल..

Table ६: Cost Summary (सरानी आणि खर्च सारांश)

अनु क्र.	खर्चाचा सारांश	एकूणसाठी खर्च (कोटी रू.)
१	प्रकल्प खर्च	९८० (लाइन I - ५५० + लाइन II - ४३०)
२	पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेसाठी भांडवली खर्च	३०
३	पर्यावरण व्यवस्थापन योजनेसाठी आवर्ती खर्च	३
४	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षितता आणि सार्वजनिक आरोग्य आणि सुरक्षितता	१.५

३० सप्टेंबर २०२० च्या OM आणि २० ऑक्टोबर २०२० च्या OM नुसार सार्वजनिक सुनावणी दरम्यान उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांवर आधारित विविध सामाजिक-आर्थिक विकासात्मक उपक्रमांची अंमलबजावणी EMP खर्चाचा भाग असेल..

१.९. निष्कर्ष:

मंजूर केलेल्या TOR नुसार EIA/EMP अभ्यास करण्यात आला. जमीन, हवा, पाणी, ध्वनी, जैविक आणि सामाजिक-आर्थिक पर्यावरणाचा आधारभूत डेटा क्षेत्रीय तपासणी करून तसेच उपलब्ध दुय्यम माहितीची उपलब्धता करून योग्यरित्या मूल्यांकन करण्यात आला. परिणामांचे अंदाज ओळखले गेले आणि

गाव- निमगाव खालू, तहसील - श्रीगोंदा, जिल्हा - अहिल्यानगर (अहमदनगर), महाराष्ट्र येथे मे. डालमिया भारत ग्रीन व्हिजन लि. द्वारे स्टॅडअलोन (स्वतंत्र) ग्राइंडिंग युनिटची स्थापना.

मूल्यांकन केले गेले आणि पर्यावरणीय चिंता कमी करण्यासाठी सुचवले गेले. एक EMP तयार केला गेला, जो गतिमान, लवचिक आणि नियतकालिक पुनरावलोकनाच्या अधीन आहे.

प्लांटचे ऑपरेशन सकल देशांतर्गत उत्पादनात भर घालू शकते. समुदाय व्यवसायात एक प्रमुख भागधारक आहे आणि पर्यावरणीय समस्या कंपनीसाठी अत्यंत प्राधान्याचा विषय आहेत. व्यवस्थापनाचा असा विश्वास आहे की स्थानिक समुदाय, सरकारी स्वयंसेवी संस्था आणि इतर भागधारकांसोबत भागीदारीद्वारे त्याच्या व्यवसाय ऑपरेशन्सभोवती समुदायांच्या परिवर्तनात उत्प्रेरक आहे. परिसरात आणि आसपासच्या प्रस्तावित विकासासह, सहाय्यक सुविधा/पायाभूत सुविधा उपलब्ध होतील ज्यामुळे अखेर क्षेत्राचा विकास होईल. प्रस्तावित प्रकल्पामुळे स्थानिक लोकांसाठी अत्यंत आवश्यक रोजगार (प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष) देखील निर्माण होईल. क्षेत्राच्या अर्थव्यवस्थेला चालना मिळेल आणि शिक्षण, आरोग्य, प्रशिक्षण, वाहतूक, ऑटोमोबाईल, उद्योगाच्या बाबतीत प्रदेशाचा एकूण विकास होईल. कंपनी या क्षेत्राच्या सर्वांगीण विकासासाठी विविध सामाजिक-आर्थिक विकासात्मक उपक्रम राबविण्यासाठी देखील प्रयत्न करत राहील. त्यानुसार राहणीमानातही सकारात्मक सुधारणा होईल. अशा प्रकारे, कंपनीचे प्रस्तावित प्रकल्प स्थानिक लोकांना आणि प्रदेशाला सामाजिक आणि आर्थिक फायद्यात योगदान देतील.

*****